

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922200801
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7922200801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D., E.. F. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, Košice, Urbánkova 6, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 26 Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 14Csp/30/2022-77 z 11.10.2022 Okresného súdu Trebišov

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. do sumy 300 eur a prevyšujúcu časť tohto výroku m e n í tak, že žalobu zamietá.
- II. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II.
- III. Žiadnej zo strán právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 000 eur v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, II. žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 1 000 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V. sp. zn. 3CbZm/411/2015 z 01.07.2019, právoplatným 23.08.2019, súd rozhodol, že konanie v časti 3 129 eur so 6 % úrokom ročne zo sumy 3 129 eur od 07.04.2015 do zaplatenia a v časti zmenkovej odmeny vo výške 10,43 eur zastavuje a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Uviedol, že medzi žalovaným a žalobcom bola 18.06.2013 uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. 172454-71405, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi sumu 3 000 eur. Žalovaný v konaní 3CbZm/411/2015 predložil prvopis zmenky, odkazujúcej na zmluvu číslo 172454-71405, ktorá bola vystavená v Humennom 18.06.2013, ktorá zaviazala žalobcu zaplatiť na rad žalovaného 06.04.2015 v Bratislave zmenkovú sumu 7 017,90 eur, bez protestu. Uzatvoreniu zmluvy o revolvingovej pôžičke predchádzal email žalobcu adresovaný spoločnosti žalovaného, z ktorého vyplýva, že vo veľmi blízkej dobe potrebuje finančné prostriedky na zaplatenie hypotekárneho úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s.. Z uvedeného emailu teda vyplýva potreba žalobcu získať finančné prostriedky na osobnú potrebu, nie na výkon podnikateľskej činnosti. Zmenkový prejav žalobcu bol neplatný, nakoľko zmenka bola vystavená v čase, kedy už zákon zmenku ako zabezpečenie v zmluvách o spotrebiteľských úveroch zakazoval a zmluvu o revolvingovom úvere treba považovať vzhľadom na všetky okolnosti, za ktorých bola uzavretá, za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené žalobca nemohol byť neplatným zmenkovým prejavom viazaný a nemal povinnosť poskytnúť žalovanému plnenie zo zmenky. Žalobca musel vyhľadať pomoc advokáta a musel sa aktívne brániť

v konaní na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 3CbZm/411/2015, nakoľko mu hrozila finančná ujma. Žalobca znášal stav právnej neistoty tým, že žalovaný voči nemu uplatňoval nedôvodný nárok, čím bol žalobca nedôvodne vystavený psychickému vypätiu, ktoré trvalo do roku 2015 do roku 2019. Súdne konanie iniciované zo strany dodávateľa je totiž stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené kritériá má za to, že suma 1 000 eur bude mať dostatočný sankčný charakter pre žalovaného v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude zadosťučinením – satisfakciou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale naopak, nepochybne vo svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii bránil.

2.2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podanom odpore voči platobnému rozkazu 14Csp/30/2022-25, v ktorom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.1.2019 č.k. 6Cdo/127/2017 a konštatoval, že v prejednávanej veci nie je splnený predpoklad a nejestvujú ani žiadne dôvody na odklad od právneho názoru vysloveného rozsudkom najvyššieho súdu. Žalobca neosvedčil a nepreukázal splnenie základnej podmienky podľa § 3 ods.5 z.č. 250/2007 Z.z. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje záver, že účel primeraného zadosťučinenia súvisí s tým, že spotrebiteľ podal žalobu (vzájomnú žalobu) a na jej základe „sa pustil do sporu.“ O takýto prípad nejde v prípade sporového konania, v ktorom je spotrebiteľ žalovanou procesnou stranou, pretože z dôvodu právnej úpravy sporov s ochranou slabšej strany spotrebiteľ sa do žiadneho sporu nepúšťa, súd mu poskytuje ochranu bez ohľadu na to, či je v spore pasívny, či jeho tvrdenia sú vecne nedôvodné alebo predkladá aktívnu procesnú obranu.

2.3. Žalobca v replike poukázal na § 4 ods.8 z.č. 250/2007 Z.z., z ktorého priamo vyplýva zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi. Konanie žalovaného, v ktorom si na základe neplatnej zmenky uplatnil a domáhal sa nie malej finančnej čiastky, nemožno hodnotiť inak ako v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo 127/2017 z 30.1.2019.

2.4. V duplike žalovaný uviedol, že tvrdenie žalobcu je v rozpore s § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z.z., s ustálenou súdnou praxou, vyjadrenou predovšetkým rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 30.1.2019, 6Cdo 127/2017.

2.5. Súd po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a konštatoval, že čo sa týka úspešného uplatňovania porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, toto je naplnené nie len vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Či došlo k úspešnému uplatneniu práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

2.6. Súd konštatoval, že úspešné uplatňovanie porušenia práv spotrebiteľa bolo v súdnej veci jednoznačne preukázané a prejavilo sa to v rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 3CbZm/411/2015-249 z 1.7.2019, právoplatné 23.8.2019 ktorým bola proti žalovanému žaloba zamietnutá.

2.7. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy, ktorá žalobcovi vznikla konaním žalovaného a je aj určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku takéhoto konania trpieť. Súčasne je však sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby nekonal so zákonom. Za daného stavu vzhľadom na porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorej ochrany sa žalobca úspešne domohol na všeobecnom súde sa priznanie finančného zadosťučinenia javí ako dôvodné.

2.8. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto určuje na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie finančného zadosťučinenia. Súd považuje výšku finančného zadosťučinenia 1 000 eur za adekvátnu a primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel. V dôsledku konania žalovaného bol žalobca vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme a tiež bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou, pričom súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania proti strane.

2.9. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 1 000 eur a to vzhľadom na použitie neprijateľných zmluvných podmienok - vylúčením zák. č. 129/2010 Z.z., vystavenie zmenky v čase, kedy už zákon zmenku ako zabezpečenie v zmluvách o spotrebiteľských úveroch zakazoval, ako aj dĺžku konania na Okresnom súde Bratislava V od 6.5.2015 do 23.8.2019 primeraná a vo vzťahu k žalobcovi ako k spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa.

2.10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný priznal nárok na náhradu 100% trov konania proti žalovanému.

3.1. Žalovaný napadol rozsudok včas podaným odvolaním z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

3.2. Odvolacie dôvody žalovaný konkretizoval tým, že namietol nezákonnosť rozsudku z dôvodu nesprávnosti a nezákonnosti súdom prijatých záveroch o dôvodoch, ktorými mala byť preukázaná výška primeraného zadosťučinenia 1 000 eur.

3.3. Na prvom mieste tvrdí, že z napadaného rozsudku nevyplývajú ani skutkové dôvody a ani právne posúdenie, ktoré by konkretizovali úvahu konajúceho súdu o primeranosti sumy 1 000 eur. To, že súd vyprofiloval určité závery ešte neznamená a ani z rozsudku nevyplýva, v čom predstavujú súhrne taký komplex skutočností, ktoré by odôvodnili primeranosť žalovanej sumy 1 000 eur.

3.4. Žalovaný namietá závery súdu a odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej tým, že podľa súdu má suma zadosťučinenia byť odôvodnená dĺžkou konania sp.zn. 3CbZm/411/2015 na Okresnom súde Bratislava V od 6.5.2015 do 23.8.2019. Z rozsudku sa nedá zistiť, ako ide o skutočnosť zavinenú, či ovplyvnenú žalovaným a v akej miere by mala odôvodňovať sumu finančného zadosťučinenia. Žalovaný neovplyvnil ani dĺžku súdneho konania výrazne danú najmä zmenami zákonných sudcov v danej právnej veci a extrémnu preťaženosť daného súdu. Z rozsudku nevyplýva ale ani to, ako má trvanie doby od 6.5.2015 do 23.8.2019 a v akom rozsahu podiel na určení sumy finančného zadosťučinenia 1 000 eur a súčasne, v čom ide o skutočnosti na ťarchu žalovaného.

3.5. Podľa súdu žalobca mal byť vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme. Uvedený záver považuje žalovaný za zmätočný. Ani prijatý záver o stresujúcom zážitku zo súdneho konania nemá oporu v žiadnom dôkaze – žalobca takúto skutočnosť nielenže nepreukázal, ale ani vierohodne netvrdil.

3.6. Uplatnenie voľnej úvahy súdu podľa Najvyššieho súdu SR nesmie sa stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa z akejkoľvek kontroly. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu 3Cdo/25/2019. V rozhodnutí z 27.4.2006 sp.zn. 4Cdo/171/2005 najvyšší súd konštatoval, že i keď výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uvedené požiadavky napadnutý rozsudok nespĺňa.

3.7. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol odvolaciemu súdu napádaný rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie alebo zmeniť a vo veci rozhodnúť sám o primeranej sume. Žalovaný žiada priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4.1. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca (č.l. 98-100), ktorý poukázal na to, že hroziaca majetková ujma žalobcu je jedným z kritérií pre posudzovanie primeranosti výšky finančného zadosťučinenia. Z odôvodnenia napádaného rozsudku vyplýva, že uvedené kritérium nebolo jediným pre posúdenie primeranosti finančného zadosťučinenia, pretože súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už od začiatku zmluvného vzťahu a to tým, že žalovaný uzavrel so žalobcom úverovú zmluvu s označením žalobcu ako podnikateľa s účelom úveru ako podnikateľského a zároveň zabezpečil plnenie zo zmluvy zmenkou.

4.2. Žalobca znášal stav právnej neistoty tým, že žalovaný voči nemu uplatňoval nedôvodne nárok, čím bol žalobca nedôvodne vystavený psychickému vypätiu. Súdne konanie iniciované zo strany dodávateľa je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia.

4.3. Žalobca poukázal na § 17 ods. 3 z.č. 129/2010 Z.z. a konštatoval, že zmenka bola vystavená v čase, keď už zákon zakazoval vo vzťahu k spotrebiteľovi takéto zabezpečenie. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených kritérií má za to, že priznané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur je primerané porušeniu práv žalobcu a povinnosti žalovaného ako boli vyššie uvedené a takto priznané finančné zadosťučinenie plní funkciu satisfakčnú, aj sankčnú.

4.4. Na základe uvedeného navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods.1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné sčasti, preto ho ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP potvrdil vo výroku I. do sumy 300 eur a vo výroku II. Prevyšujúcu časť výroku I. zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalobu zamietol nad sumu 300 eur.

6. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods.1 písm. b), f) a h) CSP, z ktorých je čiastočne daný odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP.

7. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadostučinenie vyplývajúce z § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý si žalobca uplatnil voči žalovanému vo výške 1 000 eur, ktorému súd vyhovel v celom rozsahu.

8. Podstatou odvolacích námietok je neodôvodnenosť a neprimeranosť výšky priznaného finančného zadostučinenia, ktoré vyvolávajú nezákonnosť rozsudku z dôvodu jeho nesprávnosti a nezákonnosti súdom prijatých záveroch o dôvodoch, ktorými mala byť preukázaná výška primeraného zadostučinenia 1 000 eur.

9. Podľa § 3 ods.5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10.1. Ako vyplýva z citovaného zákonného ustanovenia, jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadostučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

10.2. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je ustálená v otázke úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

10.3. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/389/2015 najvyšší súd v súvislosti s § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z. uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

10.4. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019 najvyšší súd uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti a žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.

10.5. Podobne aj z najnovšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/68/2022 z 30.3.2023 dovolací súd naznačil, že uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia nie je viazané na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo iného inštitútu majetkového charakteru, pretože jedinou podmienkou jeho uplatniteľnosti je splnenie podmienky podľa § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z. a to úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, keď vo svojom zrušujúcom uznesení vytkol odvolaciemu súdu, že pokiaľ potvrdil svojím rozsudkom zamietavé rozhodnutie prvostupňového súdu, súčasne pri svojom rozhodnutí ničím neodôvodnil, prečo za úspešné uplatnenie práva nemožno považovať úspech žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13C/145/2014, v ktorom bola žaloba voči žalobkyni (v pôvodnom konaní v postavení žalovanej) zamietnutá z dôvodu porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách pre spotrebiteľov, keď pre absenciu zákonných náležitostí bola zmluva o úvere vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov.

11. Žalobca úspešné uplatnenie porušenia jeho práv a povinností žalovaným preukázal rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 3CbZm/411/2015-249 z 1.7.2019, právoplatné 23.8.2019 ktorým bola proti žalovanému žaloba zamietnutá.

12.1. V rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/127/2017 najvyšší súd nadviazal na vyššie uvedené závery a zároveň sa zaoberal otázkou, či je možné priznať primerané finančné zadostučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vznikutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľovi. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením

porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarcia pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

12.2. Vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu odvolací súd konštatoval, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná konkrétna ujma, či už materiálna alebo nemateriálna (morálna) a bez toho, aby spotrebiteľ musel preukazovať výšku vzniknutej ujmy. Jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je iba to, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, tak, ako bolo vysvetlené vyššie, preto výklad prezentovaný žalovaným (pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy), týkajúci sa predpokladu uplatnenia daného nároku nie je správny. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

12.3. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.

13. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia primeraného v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu (por. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 a sp. zn. 6Cdo/127/2017).

14. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia teda musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu (spotrebiteľa), resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

15.1. V danom prípade je základ nároku žalobcov na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bezpochyby daný. Žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobcu, keď v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z., vystavil na zabezpečenie záväzku zmenuku a to v čase, kedy už zákon zmenuku ako zabezpečenie v zmluvách o spotrebiteľských úveroch zakazoval.

15.2. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o tomto nároku žalobcov síce postupoval správne, keď vychádzal z hypotézy právnej normy (§ 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.) zakotvujúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie.

15.3. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle už citovanej judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

16. Aj keď na strane jednej nemožno nič vytknúť súdu prvej inštancie pri jeho úvahách ohľadne okolností, za akých sa posudzuje primeranosť predmetného nároku, na strane druhej otázku primeranosti predmetného nároku súd neposudzoval s poukazom aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných

veciach, čo napokon zaťažilo jeho rozhodnutie nesprávnym právnym posúdením veci zakladajúcim uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

17. Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné právne inštitúty (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018).

18. V súlade s požiadavkou právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí nie je žiaduce, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným spôsobom, ba až protichodným spôsobom, a aj za z toho dôvodu bolo namieste prihliadnuť na rozhodovaciu prax identického odvolacieho súdu v konaniach o finančné zadosťučinenie.

19. Pokiaľ ide o dohľadanú aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Košiciach, ide o priznané finančné zadosťučinenie vo výške 600 eur (3CoCsp/16/2022), 450 eur (9CoCsp/28/2022), 500 eur (2CoCsp/70/2022), 300 eur (6CoCsp/49/2022), 365 eur (9CoCsp/50/2021), 500 eur (5CoCsp/2021), 300 eur (5CoCsp/59/2022).

20.1. V predmetnej veci si žalobca nárok na finančné zadosťučinenie uplatnil vo výške 1000 eur, ktoré súd prevzal v celom rozsahu bez zohľadnenia tiež rozhodovacej praxe všeobecných súdov v obdobných veciach.

20.2. Vzhľadom na povahu a podstatu predmetného nároku, ktorý si oprávnené osoby uplatňujú vždy v dôsledku porušenia ich práv ako spotrebiteľov, kedy v zásade vo vzťahu ku každému takémuto spotrebiteľovi možno hovoriť o zásahu do ich majetkovej sféry v podobe jeho úbytku po dobu protiprávneho stavu zapríčineného dodávateľom, okolnosti prejednávanej veci ale nenasvedčujú tomu, aby sa prejednávaná vec vymykala z tohto všeobecného štandardu, preto ani nebol relevantný dôvod na to, aby súd priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie v požadovanej výške a v kontexte uvedeného odvolateľ opodstatnene namietal, že suma 1000 eur ako suma priznaného finančného zadosťučinenia je neprimeraná.

21. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd v súlade s § 387 ods.1 CSP potvrdil rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu 300 eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúci výrok podľa § 388 zmenil tak, že žalobu v časti o zaplatenie 700 eur zamietol.

22. V súlade s § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania a tiež konania na súde prvej inštancie.

23. Niet pochýb o tom, že Civilný sporový poriadok, na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, nemá výslovné ustanovenie, ktorým by uvažovalo o priznaní plnej náhrady trov konania napriek iba čiastočnému úspechu jednej zo strán sporu z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (porovnaj § 142 ods.3 OSP). Napriek tomu, ale naďalej je tu skupina súdnych sporov sporového charakteru, z povahy ktorých vyplýva, že konkrétna výška plnenia závisela od úvahy súdu. Medzi takéto konanie patrí tiež predmetné konanie. Niet žiadneho rozumného dôvodu aplikujúc princíp spravodlivého súdneho konania, neprihliadnuť na to, že výška plnenia (finančného zadosťučinenia) bola závislá od úvahy súdu, a teda ide o prípad odôvodňujúci osobitné posudzovanie úspechu a neúspechu v konaní s dôsledkami na rozhodovanie o trovách konania, čo v konečnom dôsledku korešponduje so samotným zámerom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, ktorým nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 OSP (pozri Nález Ústavného súdu SR zo dňa 4.2.2021 sp. zn. III. ÚS 475/2018).

24. Žalobca bol úspešný v konaní čo do základu nároku a stanovenie konkrétnej výšky finančného zadosťučinenia bolo predmetom úvahy súdu, preto hoci podľa výsledku nemal úspech v celom rozsahu, bolo potrebné mu priznať náhradu trov konania na súde prvej inštancie v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP) z priznanej sumy.

25. V odvolacom konaní boli tak odvolateľ, ako žalobca, každý z nich úspešný iba čiastočne, preto v súlade s § 255 ods.2 CSP odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

26.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).